

Een aanvulling op artikel 2.1 van de Wet dieren

Op 21 april 2021 werd een aanvulling op artikel 2.1 van de Wet dieren van kracht. Dit artikel verwoordt ons uitgangspunt bij het beschermen van dieren (dierenwelzijn):

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Daaraan werd de zin toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Het lijkt een heel redelijke en eigenlijk overbodige aanvulling, PVH staat er al twintig jaar zo in. Als je dierenwelzijn veilig wilt stellen, zul je bij het dier moeten beginnen, niet bij wat je altijd al deed. Dat zal niemand bestrijden.

En toch, nadat een paar kranten de zaak opruiden met een prikkelende uitleg van de wetswijziging, was plotseling heel dierhoudend Nederland in rep en roer. Het was ineens niet duidelijk wat dat dan voor elke diersoort en voor elke dierhouder ging betekenen, en daarbij, wie straks zou gaan bepalen wat wèl of niet nog zou mogen.

Inmiddels hebben de bedenker van de aanvulling (de PvdD) en de minister laten weten dat dit niet voor gezelschapsdieren gaat gelden. De PvdD maakt liever geen ruzie met de eigenaren van anderhalf miljoen honden en drie miljoen katten (potentiële kiezers) en de minister voorziet chaos als ze dit in de praktijk moet aantonen en handhaven. Neemt niet weg, je zou ook voor honden en katten best nog eens na kunnen denken over goed en beter. Niet om hals-over-kop alles te veranderen, wèl om het in de toekomst beter te kunnen doen.

Het spreekt voor zich dat de randvoorwaarden bij het houden van dieren moeten volgen uit gedegen onderzoek. Daar waar dat nu nog ontbreekt, moeten we ons behelpen met de meest redelijke aannames. En juist daar komen we in de problemen, de meeste mensen vinden namelijk hun eigen aannames best wel redelijk.

Een eerste gevaar van deze open regelgeving zit erin, dat allerlei freaks de kans grijpen om te verzinnen waar zij blij van zouden worden als zij een cavia waren. Ze gaan volledig voorbij aan de behoeften en de biologische functionaliteit van het dier en verklaren hun eigen emotionele warboel tot 'redelijke aanname'.

Het wordt nog waziger zodra mensen 'gedrag in de natuur' tot 'natuurlijk gedrag' gaan verheffen. Dieren hebben, net als mensen, erfelijk vastgelegde gedragsbehoeften waaraan moet worden voldaan, wil er geen stress en frustratie ontstaan. Dat is wat we het 'natuurlijk gedrag' noemen. Daarnaast zijn er 'culturele' gedragingen, aanpassingen aan de toevallige omstandigheden in het milieu. In een volgend milieu met weer heel andere toevallige omstandigheden ontwikkelen de dieren weer andere gedragspatronen die op die omgeving zijn toegesneden.

Vanuit de sector kijken we natuurlijk vooral kritisch en bezorgd naar 'de freaks van buiten'. Echter, vergis je niet, ook binnen onze sector hebben we met enige regelmaat last van freaks die hun

conclusies en waarheden aan hun eigen emoties en belangen ontlennen. Het meest gênant is 'de Henk-doctrine'. Henk zegt dat alles voor de dieren prima in orde is 'omdat we het altijd al zo deden' en 'omdat wij er toevallig het meeste verstand van hebben'. Van dit soort stellingnamen raakt niemand opgewonden. Erger nog, wie alleen maar een te grote broek aantrekt en weigert mee te denken, wordt uitgesloten van het overleg.

De geschiedenis leert dat we in de loop der jaren reusachtige sprongen voorwaarts hebben gemaakt in de kwaliteit van onze dierhouderijen. Dat kwam door al die dierhouders die voortdurend op zoek zijn van goed naar beter. Er is geen enkele reden om nu, na wat rare opwinding in de pers, dit proces te blokkeren.

Voor het PVH en de aangesloten organisaties zou er geen reden tot paniek moeten zijn. Onze dierhouders gaan door met wat ze altijd al deden, zoeken naar de houderij-systemen die het meest recht doen aan de eisen die de dieren stellen. De aanvulling op artikel 2.1 van de Wet dieren, die past bij de aanpak van de organisaties aangesloten bij PVH.

Bedenk wel, het grootste gevaar van deze aanvulling zit in de onbetrouwbaarheid van onze overheid. Te vaak roepen politici maar wat, weten zij veel. De details en de consequenties van hun denkwerk, ach, daar hebben ze niet zo veel mee. En dan blijft het altijd maar weer de vraag wat daar in de praktijk van terecht komt. Het kan zomaar gebeuren dat de ene of de andere handhaver toch met zijn eigen ideetjes op pad gaat en dan blijkt bij de rechter dat hele politieke gebabbel niks waard te zijn. Dan gaat het enkel en alleen weer om de wetenschappelijke onderbouwing.

Ir. Ed.J.Gubbels,
Secretaris PVH.